T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2026/22499-S.26.30888

BAŞVURU NO : 2026/14230

KARAR TARİHİ : 30/10/2026

RET KARARI

BAŞVURAN : [redacted],TCKN:[redacted]
Adres:[redacted]

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ : [redacted],TCKN:[redacted]

BAŞVURUYA KONU İDARE : YALOVA VALİLİĞİ

BAŞVURUNUN KONUSU : Taban ek ödeme tutarının ödenmesi talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 09/06/2026

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, Yalova [redacted] diş hekimi olarak görev yapmakta olup, başvuran vekilinin ifadesine göre Hekim Birliği, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Çalışanları Sendikası üyesidir. Başvuran vekili; üyesinin doğum sonrası analık izninin bitimini müteakip 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 104 üncü maddesinin (F) bendi uyarınca, çocuğunun bakımı amacıyla dört ay süreyle yarım gün çalışma hakkını kullandığını, bu süre zarfında taban ek ödemesinden kesinti yapıldığını belirtmektedir.

2. Başvuran vekili, üyesinin 20.01.2026 tarihinde idareye yaptığı başvurunun Yalova [redacted] 04.02.2026 tarihli ve E-[redacted] sayılı yazısı ile reddedildiğini, bunun üzerine Kurumumuza yapılan [redacted] numaralı başvuruda verilen 04.05.2026 tarihli ve [redacted] S.[redacted] sayılı Gönderme Kararının tebliğinden itibaren otuz gün geçmesine rağmen Yalova Valiliğinden bir cevap alınamadığını belirterek dosyanın esastan incelenmesini talep etmektedir.

3. Başvuran vekili devamında özetle;

3.1. 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesiyle tanınan yarım gün çalışma hakkının, personelin kendi iradesiyle işe gelmemesi değil kanun koyucunun tanıdığı özel bir statü olduğunu, bu statüdeki çalışmanın mali haklar bakımından tam zamanlı çalışma gibi değerlendirilmesi gerektiğini, Danıştay 11. Dairesinin 08.02.2005 tarihli ve E.[redacted] K.[redacted] sayılı kararında radyoloji uzmanlarının kanunen sınırlandırılan günlük çalışma sürelerinin tam gün çalışma sayıldığını, kıyasen kanunla tanınan yarım gün çalışma hakkını kullanan personelin taban ek ödeme dâhil mali haklarının da tam zamanlı çalışan personel gibi korunması gerektiğini,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
[redacted]/

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr
Kep Adresi: kamudenetciligikurumu@hs01.kep.tr

3.2. Anayasanın 10 uncu maddesi ile 657 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi uyarınca idarenin eşitlik ve hakkaniyet içinde davranmasının zorunlu olduğunu, üyesi ile aynı unvan ve statüde olup süt izni kullanan hekimlere taban ödemede kesinti yapılmadığını, her iki düzenlemenin de doğum sonrası analık sürecine ilişkin kanundan doğan sosyal hak niteliğinde olduğunu, bu farklı muamelenin nesnel ve makul bir gerekçeye dayanmadığını ve eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, ileri sürmektedir.

4. Başvuran vekili, eksik ödendiği ileri sürülen taban ek ödeme tutarlarının hak ediş tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte üyesine ödenmesi yönünde karar verilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

5. Başvuruya konu iddialar hakkında bilgi-belge talebimize istinaden Yalova Valiliğinin 17.06.2026 tarih ve E-[redacted] sayılı cevabi yazısında özetle;

5.1. Başvuranın, [redacted] 07.11.2025 - 05.02.2026 tarihleri arasında 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi kapsamında, doğum sonrası analık izni süresi sonunda isteği hâlinde günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilme hakkından yararlandığı,

5.2. Başvurana yapılan ödemelerin, anılan maddenin (G) bendinde düzenlenen ve 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesiyle değişik "fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç" ibaresi dikkate alınarak yapıldığı, yarım zamanlı çalışılan süre boyunca mali ve sosyal hakların tam ödendiği,

5.3. 06.08.2024 tarihli ve 32624 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliğinin ikinci bölümünün 6 ncı maddesi kapsamında taban ödemesinin, kadro veya pozisyon unvanı, hizmet sınıfı, eğitim durumu ve fiilen çalışılan gün sayısı gibi kriterler esas alınarak yapılan bir ödeme olduğu, bu hüküm gereği başvuranın taban ek ödemesinin çalıştığı süre ile orantılı olarak yapıldığı, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. 18.10.1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının *"Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı"* başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında, *"Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler."*,

7. 14.06.2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun *"Kurumun Görevi"* başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında, *"Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."*,

8. Anayasanın *"Kanun önünde eşitlik"* başlıklı 10 uncu maddesinin birinci ve son fıkralarında, *"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadır."*,

9. 14.07.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun,

9.1. *"Çalışma saatleri"* başlıklı 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında, *"Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir."*,

9.2. *"Mazeret izni"* başlıklı 104 üncü maddesinin (F) bendinde, *"Doğum sonrası analık izni süresi sonunda kadın memur, isteği hâlinde çocuğun hayatta olması kaydıyla analık izni bitiminde başlamak üzere ayrıca*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

süt izni verilmeksizin birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilir.”,

9.3. Aynı maddenin (G) bendinde, *“Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz.”*,

10. 06.08.2024 tarih ve 32624 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliğinin,

10.1. *“Tanımlar”* başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde, *“Mesai içi aktif çalışılan gün katsayısı: O dönem içindeki toplam gün sayısından çalışılmayan günlerin çıkarılması sonucu bulunan çalışılan gün sayısının, o dönem içindeki toplam gün sayısına bölünmesi sonucu bulunan katsayıyı,”*,

10.2. *“Temel esaslar”* başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, *“Ek ödeme, personele sağlık tesisine fiilen katkı sağladığı sürece verilebilir. Resmî tatil günleri, idari ve nöbet izinleri, yılda 7 günü geçmeyen kısa süreli hastalık rapor süreleri, (...) çalışılmış gün olarak kabul edilir.”*,

10.3. *“Personele yapılacak ek ödeme dağıtımı”* başlıklı 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde, *“Taban ödeme; personele ödüllendirilerek motivasyonunun artırılması amacıyla kadro veya pozisyon unvanı, hizmet sınıfı, eğitim durumu ve fiilen çalışılan gün sayısı gibi kriterler esas alınarak yapılan ödemedir. (...) Bu ödemenin hesaplanmasında mesai içi aktif çalışma gün katsayısı ayrıca çarpan olarak kullanılır. (...)”*, düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ŞERİF YILMAZ’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

11. Başvuranın iddiaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; idarece tesis edilmiş olan işlemde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilemediğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12. Başvuran, doğum sonrası analık izni sonunda 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi uyarınca yarım gün çalışma hakkını kullandığı dönemde taban ek ödemesinden yapılan kesintinin hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek eksik ödendiği iddia edilen tutarın yasal faiziyle birlikte ödenmesini talep etmektedir.

13. İdarece gönderilen bilgi ve belgelerin tetkiki neticesinde; başvuranın yarım gün çalışma hakkından yararlandığı dönemde mali ve sosyal haklarının tam olarak ödendiği, taban ek ödemesinin ise Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi uyarınca fiilen çalışılan süre ile orantılı olarak hesaplandığı ve talebin bu gerekçeyle karşılanmadığı anlaşılmaktadır.

14. Uyuşmazlığın çözümü bakımından öncelikle 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesinin (F) bendinde düzenlenen hakkın niteliği üzerinde durulması gerekmektedir. Anılan hükme göre kadın memur, doğum sonrası analık izni süresi sonunda isteği halinde, birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilmektedir. Düzenlemenin, memura isteğine bağlı ve süreyle sınırlı olarak günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışma imkanı tanıdığı, bu süreler dışında memurun tabi olduğu çalışma düzeninde bir değişiklik öngörmediği görülmektedir.

15. Aynı maddenin (G) bendinde ise yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında, fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç olmak üzere, mali haklar ile sosyal yardımlara dokunulmayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme uyarınca, 104 üncü madde kapsamında tanınan haklardan yararlanılan sürelerde memurun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

aylık gibi fiili çalışmaya bağlı olmayan mali haklarının korunması esas olmakla birlikte kanun koyucunun fiili çalışmaya bağlı ödemeleri bu koruma kapsamının dışında tuttuğu anlaşılmaktadır.

16. Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde taban ödemenin, kadro veya pozisyon unvanı, hizmet sınıfı ve eğitim durumu ile birlikte fiilen çalışılan gün sayısı gibi kriterler esas alınarak yapılan bir ödeme olduğu ve hesaplanmasında mesai içi aktif çalışma gün katsayısının ayrıca çarpan olarak kullanılacağı belirtilmektedir. Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde de ek ödemenin personele sağlık tesisine fiilen katkı sağladığı sürece verilebileceği, resmî tatil günleri, idari ve nöbet izinleri ile kısa süreli hastalık rapor süreleri gibi hükümde sayılan hâllerin ise çalışılmış gün olarak kabul edileceği düzenlenmiştir. Yönetmelikte çalışılmış gün sayılacak hâller arasında 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesinin (F) bendi kapsamında kullanılan yarım gün çalışma süreleri yer almamaktadır. Bu çerçevede taban ödemenin, memurun aylığı gibi statüden doğan sabit bir mali hak değil, fiilen çalışmaya bağlı olarak ödenen bir ek ödeme niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.

17. Bu kapsamda, başvuranın kendi isteğiyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalıştığı sürelerde, aylık ve diğer mali ve sosyal haklarında kesinti yapılmayıp yalnızca fiili çalışmaya bağlı olan taban ek ödemenin çalışılan süre ile orantılı olarak ödenmesi işleminde mevzuata aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

18. Başvuran vekilinin dayandığı Danıştay 11. Dairesinin 08.02.2005 tarihli kararına ilişkin olarak, anılan karar mevzuat tarafından günlük çalışma süresi beş saat olarak belirlenen radyoloji uzmanlarının bu çalışma süresinin tam gün çalışma niteliğinde olduğu ve bu nedenle part-time çalışanlara uygulanan ek ödeme oranından yararlandırılamayacağı hususuyla ilgilidir. Söz konusu uyuşmazlıkta ilgili meslek grubu için mevzuatla belirlenen çalışma süresi, o kadro bakımından tam zamanlı çalışma süresi olarak kabul edilmiştir. Başvuru konusu olayda ise başvuranın kadrosuna ilişkin çalışma süresi değişmemekte, başvuran isteği üzerine ve süreyle sınırlı olarak günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışmaktadır. Bu itibarla iki durumun hukuki niteliği birbirinden farklı olup, anılan kararın somut olaya emsal teşkil etmediği değerlendirilmektedir.

19. Başvuran vekili ayrıca, süt izni kullanan hekimlere taban ödemede kesinti yapılmadığını, bunun Anayasanın 10 uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı olduğunu ileri sürmektedir. Eşitlik ilkesi, aynı hukuki durumda bulunanların aynı kurallara tabi tutulmasını gerektirmekte; hukuki durumları farklı olanlar bakımından farklı uygulama yapılması ise bu ilkeye aykırılık oluşturmamaktadır. 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesinin (F) bendinde düzenlenen yarım gün çalışma hakkı ile aynı maddede ayrıca düzenlenen süt izninin kapsamı, süresi ve çalışmaya etkisi bakımından birbirinden farklı olduğu, nitekim kanun koyucunun (F) bendinde yarım gün çalışma hakkının "ayrıca süt izni verilmeksizin" kullanılacağını öngörerek iki düzenlemeyi birbirinden ayırdığı görülmektedir. Ayrıca dosya kapsamında süt izni kullanan personele taban ödemede kesinti yapılmadığına dair bir veriye rastlanılmamıştır. Bu itibarla, başvuran ile süt izni kullanan personelin aynı hukuki durumda bulunduğundan söz edilemeyeceği, dolayısıyla eşitlik ilkesinin ihlal edildiği sonucuna ulaşılamayacağı değerlendirilmektedir.

20. Hakkaniyet yönünden bakıldığında; başvuranın doğum sonrası dönemde yarım gün çalışma hakkını kullanmasının mali yansımalarının anlaşılabilir olduğu, ancak bu dönemde aylık ve sosyal hakların kesintisiz ödendiği, yalnızca fiili çalışmaya bağlı ödemenin mevzuatın açık hükümleri çerçevesinde çalışılan süre ile orantılı olarak yapıldığı dikkate alındığında, idarenin uygulamasında hakkaniyete aykırı bir yön bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

21. Yukarıda anlatılan hususlar, başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddesi kapsamında yarım gün çalışma hakkını kullandığı dönemde eksik ödendiği ileri sürülen taban ek ödeme tutarının

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

faiziyle birlikte ödenmesi talebinin reddedilmesi işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı kanaat ve sonucuna varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

22. İyi yönetim ilkelerine 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin 17.06.2026 tarihli cevabi yazısında karara karşı başvuru yollarının gösterilmediği, bu nedenle "*karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi*" ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

23. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup yetkili ve görevli mahkemelerde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; **BAŞVURUNUN REDDİNE,**

Kararın **BAŞVURAN VEKİLİNE** ve **YALOVA VALİLİĞİNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr
Kep Adresi: kamudenetciligikurumu@hs01.kep.tr